

הצעות חוק

הממשלה

11 בנובמבר 2013

808

ח' בכסלו התשע"ד

עמוד

44	הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 16) (עדות קרובים), התשע"ד-2013
46	הצעת חוק בתיקון מס' 73) (סמכות רשם בכיר), התשע"ד-2013

הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 16) (עדות קרובים), התשע"ד-2013

1. בסעיף 5 לפקודת הראות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן – הפקודה) –

1) האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

(ב) הסייעים שבעיטים 3 ו-4 לא יהולו על עדות של אדם שהחלו נגד בן זוג, ללדו או הורו, לפי העניין, במשפט פלילי בעניין אותה תלונה, וזאת בין אם הוא הראשון שהגיש תלונה באותו עניין ובין אם הוגשה כבר תלונה באותו עניין בידי אדם אחר.

לענין סעיפים קטנים (א) ו-(ב), אחת היא אם העדר הוא נפגע העבירה או גז. **אדם אחר**

פסקה (4) – תימחך. (2)

דברי הסבר

על כן פוחתת ההצדקה למנווע את עדותו בשם שלמות
אותו תא משפחתי.

מוצע להבחירה כי גם במקורה שבו אדים אחר הגיש תולנהו, ורק לאחר מכן פנה בן הזוג, ההוראה או הילדה, לפיה העניין, ביוםתו למשטרה והתלונן אף הוא באוטו עניין, החולח החריג לכל א' הנסיבות להיעדר, ובן הזוג, ההוראה או הבילג ראמבו יבינה רבש להזעב.

כמו כן, וכדי להסיר ספק, מוצע להבהיר כי החיריגות בכלל אי-הכשרות המנווים בסעיף יחולו בין אם העד הוא נפגע העבריה ובין אם הוא אדם אחר. כך למשל, ילד שהתלונן על עבירות זויף או מרמה של אביו כלפי אמו, יהיה רשאי להזכיר האב, אף שהוא לא נפגע העבריה.

סעיף (4) לפקודה קובל כי היסיגים שבסעיפים 3 ו-4 לפקודה לא יהולו במשפט פלילי בשל "ניסיון על חברה אחת העבירות המפורחות בסעיף זה". הוראה זו נקבעה בעבר שיטות רבות לבני חוקתו של חוק העונשין (תיקון מס' 394) (להלן מקרמי וחולק בלאי), התשנ"-ד 1994 (יפורסם בס"ח התשנ"-ד, עמ' 348), שבו נקבע בסעיף 343 לחוק העונשין, והתשל"-ז 1977 (להלן – חוק העונשין), כי "מלבד אם נאמר בחיקוק או משתחמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע העיקרי של העבירה המושלמת חל גם על ניסיון, שידול, ניסיון לשידול או סייע, לאותה עבירה". נראה כי אין הצדקה להבחנה בין היסיגים לבין הפלילים בלבד עדות קרובים, בין היסיון לבין שידול, ניסיון לשידול או סיוע לאותה עבירה. על כן מוצע לבטל את פסקה (4) הקובעת הוראה מיוחדת לעניין ניסיון, וחול סעיף 343 לחוק העונשין, כך שהיסיגים לכלל הנסיבות הקבועים בסעיף 5 לפקודה יהולו על ניסיון, במוגם על שידול לשידול וסיוע.

סעיף 1 לפסקה (1)

לא יהינה בשור להעדר באמון
בתלונה למשתראה ומעונני לחעד נגד יルドו במשפט, הווא
מבעצע עבירות כלכליות כלפי הרוחו הקשייש, והורה פונה
אם הם שיוומו את התלונה. כך למשל, במקרים שבו ילד
זהן – עדות קרובים), אף אם הם מעוניינים בכך ואפ' **ולא**
חיריג לכלל איהכשות, אין בן זוג אשר להעדר לחובת בן
זוגו ואין הורה וילד כשרים להעיר האחד לחובת משנהו
זהן – הפודעה), קובעת ביום, כי בעבירות שאיןין מהות
פקודת הראות [נוסח חדש], התשל"ה-1971

ב恰עת חוק זו מוצע לקבוע חriegי נסף לכלב
אי-הכשרות לחיעי, שייצמצם את המניעה החליה על
עדות קרובים, ולפיו כאשר אדם מתלון נגד בן זוגו, הורהו
או יילדו (להלן – קרוב), לא יהול הכלל של אי-הכשרות
והמתلون יהיה כשר וחביב להובת קרובו כאמור,
בענייןאותה תלונה. מוצע לקבוע כי הגשת התלונה תהייה
המכרעה לעניין הכשרותה לעheid, וכי לא יתאפשר למתלון
לטסוב להביע לדמישך ההליך שכן הוא דינע מיזומתו את
המערכת לנחל הילך פלילי נגד קרובו. כך יימנע מצב שבו
מוגש כתוב אישום בהסתמך על תלונתו של אדם, ולאחריו
ממן הוא יחוליט שלא להביע במשפט, יקודם גiley האמת
ואף תושג逮אות, הנחוצה להביע. יתר על כן, בחירה
במודול המעניק זכות בחירה אם להביע לחובת קרוב או
לא, עלולה לעורר חשש מפני הפעלת לחיצים מצד אותו
קרוב כלפי המתلون לחזר בו ולבחור שלא להביע לחובתו.
נראה כי אף שהתקבילה של כלל אי-הכשרות להיעיד
היא להגן על התא המשפחתי ובן למנוע מادات לעמוד
במצב שבו הוא נאלץ לפגוע בקרובו, אין זה מודרך למנוע
באופן גורף את האפשרות למצות את ההליכים נגד מי
שקרבו חטא נגידו. יתר על כן, משבחר אדם להலון נגד
קרובו, הוא גילה את דעתו כי התא המשפחתי התעעה

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421; התשע"ב, עמ' 511.

"הגדירות .8. בסימן זה –

"בן זוג" – לרבות הידוע בצויר כבן זוגו, ולמעט הפרוד מבן

זוג;

"ילד" – לרבות מאומץ;

"הוריה" – לרבות מאמן".

דברי הסבר

"ידועים בצויר" בהקשרים ובמים אחרים, מוצע להזכיר בו אף בהקשר של עדות קרובים. אשר לבני זוג פרודים, כאמור, הטעם העיקרי לכל הפטולות, המונע מקרוב להעיד לחובת קרובו, הוא הימנעות מכפייה על אנשים בקשר טבעי קרוב לפגוע בקרובייהם. אם פסק הקשר בין הזוג, והם אינם מצויים בקשר משפחתי קרוב בעת מתן העדות, כי אז לא מתקיים הטעם לכל הפטילה, ויש לראות בקרוב עד ככל העדרים. על בן מוצע לקבוע כי בן זוג הוא " לרבות הידוע בצויר כבן זוגו, ולמעט הפרוד מבן הזוג".

סעיף 2 הפקודה אינה מגדירה מיהו "בן זוג" לעניין סייג אי-הכשרות הקבוע בסעיף 3 לפקודה. בתו המשפט פירשו את המונח "בן זוג" ככולל בני ווג נושאים בלבד, בין אם הם חיים בצדתו ובין אם בנפרד, ולא הבהיר בבני זוג שאינם נושאים (ואו למשל ת"פ (ים) 4/84 מדינת ישראל נ' בולט, פ"מ התשמ"ה (1) 324). ואולם נראה שאין הצדקה לייחד את הכלל הפוסל עדות של בני ווג לבני זוג נושאים דוקא. שכן התכלית של הימנעות מלכפות על אדם לפגוע באדם הקרוב לו, מתקיימת אף אם בני הזוג אינם נושאים. על כן, כפי שהמחלוקת ה��cir במודוס של

**הצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 73) (סמכות רשם בכיר),
התשע"ד-2013**

תיקון סעיף 85א. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984,¹ בסעיף 85א(א), במקום "אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים יבוא" אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים.

דברי הספר

לאור העובדה שרוב התביעות המוגשות לבית המשפט שסטוכמן אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים נידנות בהליך של סדר דין מהיה הרוشرמים בברורים, הדנים בתיקים אלה, רכשו במהלך השנים ידע ומומחיות בהליך מסווג זה, לרבות בניהול ההליך. לפיכך מוצע תיקן את חוק בתי המשפט ולהגדיל את סכום התובענות האזרוחית אשר רשותם בכירים מוסמכים לדון בכך, מסכום של 50,000 שקלים חדשים לסכום של 75,000 שקלים חדשים. תיקון זה יחסור ומן שיפוטי יקה, ואף עשוי להיטיב עם ציבור המתדיינים וואת לאור העובדה שזמן ההמתנה לדין לפני שופט אויר מזמן ההמתנה לדין לפני רשם בכיר.

סעיף 1 סעיף 85א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב]. התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט). מסמיך רשותם בכירים לדון ולהחליט בתובענות אזרוחית שסטוכמן אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים.

סבירן של התובענות שניתן להגיש בהליך של סדר דין מהיר תוקן כך שהוא עומד היום על 75,000 שקלים חדשים במקום 50,000 שקלים חדשים (ר' סעיף 2ב לתקנות סדר הדין האזרוח, התשמ"ד-1984).

邏輯ically מבדיקה סטטיסטיות שנערכה בהנחתת בתי המשפט עליה כויש ב' 200,3 תובענות אשר הסכום הנetu במסגרתן הוא בטוחה שבין 50,000 שקלים חדשים ועד 75,000 שקלים חדשים.

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198; התשע"ב, עמ' 744.